

képzési forma valósulhat meg valószínűleg: könyvkötő kisiparosok egy csoportja számára restaurátorképző tanfolyam indítása, valamint a Soros-Alapítvány támogatásával tanműhely létesítése 15–20 új restaurátor kiképzésére. A műhely az egyházi könyvtárak számára fog restaurálni.

6. Egyéb, központilag ellátandó feladatok

Nagy igény van az állományvédelemmel kapcsolatos magyar nyelvű *szakirodalomra*. A könyvtári szaksajtóban ezeknek a kérdéseknek nagyobb teret kellene szentelni, és szükség lenne arra is, hogy a könyvtárosok a témával behatóbban foglalkozzanak. 1986-ban megjelent az OSZK-KMK kiadásában a *Könyvtári állományok védelme és megóvása* c. segédlet, és néhány éven belül állományvédelmi segédkönyvet is szándékozik a KMK kiadni. Szükség volna a könyvtári könyvkötés és restaurálás tankönyvként használható kézikönyvének megírására is.

A könyvtárosok *képzésében és továbbképzésében* nagyobb teret kell szentelni az állomány fizikai védelmének, kezelésének a könyvtári munka és az állományvédelem sokoldalú kapcsolatával összefüggő kérdéseknek. A különböző könyvtárosképző intézetek és tanfolyamok tananyagának ilyen jellegű kiegészítésére az Állományvédelmi Szakbizottság tesz majd javaslatot. Meg kell vizsgálni a szortiment könyvkötők képzésének, valamint a nappali tagozatú, közép- és felsőfokú, könyv- és papírestaurátorok képzésének lehetőségét.

Az Állományvédelmi Szakbizottság 1985-ben elkészítette és eljuttatta mintegy 140 könyvtárba az állomány összetételére, elhelyezési körülményeire, mennyiségére és állapotára valamint az állományvédelem jelenleg alkalmazott formáira vonatkozó kérdéseket tartalmazó kérdőíveket. A könyvtárak elvégzik az állományvédelmi felmérést; ez vélhetőleg nemcsak az országos program elkészítéséhez, hanem a könyvtárak saját állományvédelmi tervéhez is jó alapot fog szolgáltatni.

A KÖNYVTÁRI DOKUMENTUMOK MEGŐRZÉSÉVEL FOGLALKOZÓ NEMZETKÖZI KONFERENCIA (Bécs, 1986. április 7–10.) AJÁNLÁSAI*

A konferencia

1. annak tudatában, hogy óriási szükség van a könyvtári dokumentumok védelmét célzó sürgős konzerválási intézkedésekre, amelyek szükségességét a konferencia résztvevői – beleértve a fejlődő országokból érkezetteket is – megerősítették,
2. figyelembe véve a nemzeti könyvtárak, s más szakmai csoportosulások képviselőinek véleményét, amely szerint a könyvtári dokumentumok mind visszamenőleges, mind jövőbeli megőrzése és konzerválása kívánalmainak csak a nemzeti és nemzetközi erőfeszítések kombinálásával lehet megfelelni.

* Az IFLA Journal (12.vol. 1986. 3.no. 241–242.p.) International conference on preservation of library materials. Vienna, 7–10. April 1986. Recommendation c. közleményének fordítása.

3. tekintettel arra, hogy a budapesti kulturális fórumon valamennyi ország képviselői egységesen támogatták a könyvtári és levéltári dokumentumok konzerválására vonatkozó ajánlást,
4. áttekintve az IFLA nemzetközi megőrzési és konzerválási magprogramjának (PAC) céljait, irányultságát és akciótervét,
5. felidézve az IFLA folyamatban lévő magprogramjainak (UBC – egyetemes bibliográfiai számbavétel, UAP – a kiadványok egyetemes hozzáférhetősége, MARC-IMP – nemzetközi MARC formátum),
6. **támogatja** azokat a lépéseket, amelyeket az IFLA már eddig is tett annak érdekében, hogy létrehozza a megőréssel és konzerválással foglalkozó magprogramját,
7. üdvözlöi a Library of Congress (USA), a Bibliothèque Nationale (Franciaország) és a Deutsche Bücherei (NDK) kezdeményezését a megőrzés és konzerválás egy nemzetközi és két regionális központja létrehozására a magprogram keretében,
8. javasolja, hogy a további érdeklődés és támogatás mozgósításának eszközeként az IFLA vegye fontolóra – mihelyst lehetséges –, a megőrzés és konzerválás IFLA évének meghirdetését,
9. ajánlja, hogy a nemzetközi könyvtáros közösség hívja fel valamennyi országban a nagyközönség figyelmét a minden nép intellektuális örökségének lényeges részét képező könyvtári dokumentumok, megőrzésének fontosságára és sürgősségére, s mutasson rá azokra a visszafordíthatatlan következményekre, amelyek a hatékony megőrzési és konzerválási intézkedések folyamatos elmulasztása miatt a jövő generációkat éri,
10. ajánlja, hogy az IFLA biztassa tagegyesületeit arra,
 - a) ösztönözzék a nemzeti politikai testületeket, határozzanak meg irányelveket a könyvtári dokumentumok megőrzésére és konzerválására vonatkozó programok kidolgozására és végrehajtására,
 - b) idejében forduljanak a kormányzatokhoz a jól megtervezett nemzeti megőrzési programok végrehajtásához minden bizonnyal szükséges, kiegészítő pénzügyi alapokért,
11. felhívja az IFLA tagegyesületeit, játsszanak aktív szerepet a megfelelő intézmények meggyőzésében, hogy adjanak otthont a világ más részein további regionális központoknak,
12. továbbá ajánlja, az IFLA járuljon hozzá az e területen folyó nemzetközi tevékenység összehangolásához nemzetközileg alkalmazható irányelvek kidolgozásával, a rendelkezésre álló lehetőségek címjegyzékeinek és más kiadványok megjelentetésével, s a könyvtári dokumentumok megőrzésének és konzerválásának javítását célzó tanfolyamok, kísérleti programok és más akciók szervezésével,
13. ösztönzi az Unescót és más illetékes nemzetközi kormányközi szervezeteket, hogy
 - a) programjaikban fordítsanak fokozott figyelmet mind a kiadók, nyomdászok és papírgyártók, mind pedig a könyvtárosok, levéltárosok és más információs szakemberek megőréssel és konzerválással kapcsolatos vállalkozásainak segítésére,
 - b) részesítsék nagyobb anyagi támogatásban azokat a tevékenységeket, amelyek a megőrzés és konzerválás problémáinak jobb megértéséhez és olyan megoldásokhoz vezetnek, amelyek kielégítik e terület mind visszamenőleges, mind a jövőben jelentkező igényeit,
14. ajánlja, az IFLA folytassa erőfeszítéseit annak érdekében, hogy megnyerje a többi illetékes, nem kormányközi szervezetet ahhoz a törekvéséhez, hogy létrejöjjön a megőrzés és a konzerválás hatékony nemzetközi programja.

(Ford.: PAPP István)